



Vera ULARU

## Școala tinerilor

„**I**i mai interesează pe tineri educația?”, îl întreb pe Adrian. Împlinește 19 ani peste câteva zile și locuiește în București. Tocmai a terminat clasa a douăsprezecea la Liceul Teoretic „C.A. Rosetti”, profilul matematică-informatică. „Sînt dornici să învețe, dar majoritatea sînt dornici să învețe pe feliița lor... Adică sînt deschiși la majoritatea lucrurilor, dar nu sînt genul care să ia 10 curat pentru că au ambiția să ia un 10 curat.”

Inițial, mi-a fost teamă că mi-am ales un „subiect” total atipic față de tinerii din România. Adrian este voluntar Crucea Roșie, merge adesea la atelierile de învățare non-formală de la Asociația Incubator107, a fost voluntar la Acuarela Bistro, din București, și a făcut parte din echipa de organizare a unor festivaluri culturale. În ultima vreme nu a mai avut timp de prea multe lucruri, căci este „în mijlocul Bac-ului”. Pe profilul său de Facebook, însă, sînt trecute toate „experiențele” lui.

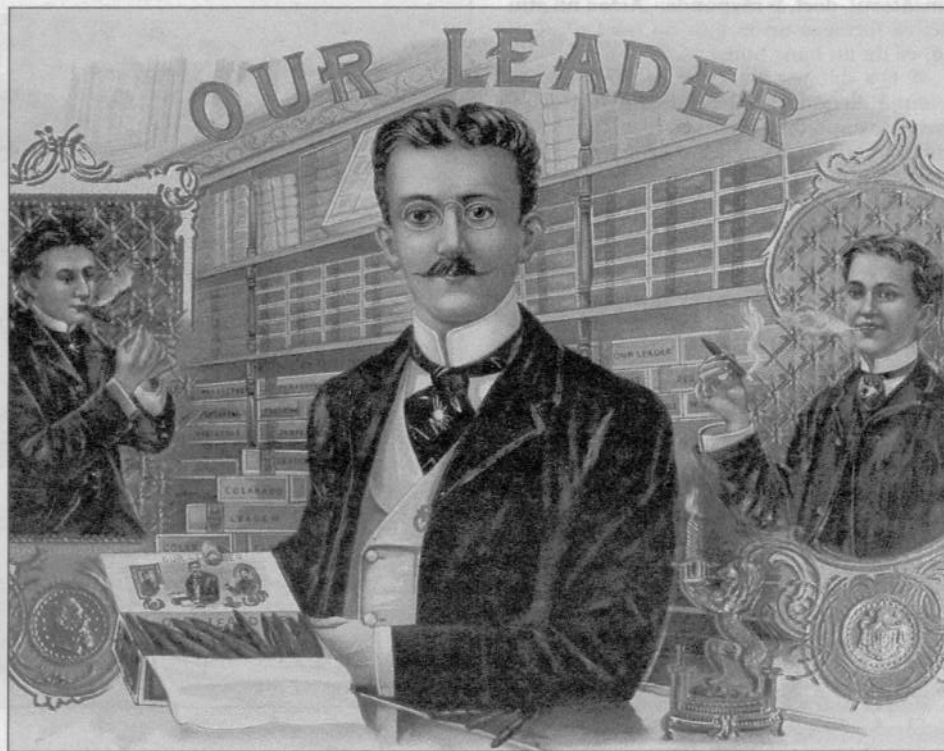
Pentru Adrian experiența este importantă. Pe parcursul discuției noastre, a-mintit de mai multe ori învățarea experiențială, experiența în muncă, învățarea din experiența personajelor din operele de la limba română. Practica și metodele aplicate de învățare îl ajută pe Adrian să înțeleagă lucrurile mai bine. Ca bună parte dintre tinerii din România: „utilitatea activităților practice este considerată neîndoieabilă, 79% din ei apreciindu-le «utile» sau «foarte utile»”, potrivit studiului Litteris et Virtuti realizat de Youth Monitor. Din același studiu am aflat și că „34% din tineri consideră acțiunile de voluntariat o oportunitate de acumulare de cunoștințe practice utile în perspectivă, atît prin prisma experienței dobîndite, cit și ca referință în CV”.

De altfel, utilitatea este un criteriu de selecție foarte important atunci cînd își aleg ce să învețe. „Vor să fie buni pe feliița lor sau să învețe ceva bun pentru viitor, să fie ceva util. Așa sînt și eu, îmi plac multe lucruri, însă nu pot să mă apuc să le învăț pe toate. Pentru că timp nu am și nu mi se pare o decizie productivă.”

„E ceva inutil în ceea ce ai avut de învățat pînă acum la liceu?”, adaug eu cu un dram de suspiciune. „Da, chimia, fizica. Sînt făcute mult prea științific. Mi se pare că se intră prea mult în detalii și se pierde ansamblul. La chimie, am putea să învățăm lucruri care se leagă de viața reală mai mult.”

„Din punctul de vedere al tinerilor, o mare parte dintre informațiile primite la școală sînt inutile în viața de zi cu zi și nu vor mai fi folosite niciodată după ce vor părăsi băncile școlii. Din acest motiv o parte dintre elevii studiază exclusiv din dorința de a performa și pentru a obține statutul social dorit, o altă parte dintre elevii studiază selectiv (ce îmi place dintre toate lucrurile care mi se oferă), iar o altă parte resping complet zona educațională (deoarece nu îi înțeleg rostul, nu neapărat pentru că nu simt nevoia sau pentru că sînt dezinteresați de conceptul de educație)”, este de părere Dan Petre, sociolog și fondator Pemeserie.ro.

Din orice operă sau teorie, pentru Adrian este important să se aleagă cu ceva ce îi folosește în viața de zi cu zi sau la nivel personal. Profesorii care reușesc să transmită acest lucru au toată aprecierea. „Sînt foarte mîndru de profa’ de română. Pentru că ea, atunci cînd ne explică personajele sau anumite scene, ne face să înțelegem ceva din ele, ceva în profunzime. De ce a făcut Nică ce a făcut, de exemplu, sau care este drama Otiliei. Și cumva, încearcă să preluăm o lecție de viață... Îmi place că vrea să plecăm de la română oameni. Adică să empatizăm cu personajele acelea și să aplicăm mai departe ce am învățat în experiența noastră. Atunci cînd empatizezi și vezi ce rost are. Recunosc că altfel nu aș fi învățat cu plăcere comentariile, pentru că nu aș fi înțeles nimic din ele.”



„Nici un om nu se întărește citind un tratat de gimnastică, ci făcînd exerciții; nici un om nu învață a judeca citind judecățile gata scrise de alții, ci judecînd singur și dîndu-și seama de natura lucrurilor.”

MIHAI EMINESCU

„Îndreptați-vă ochii asupra voastră și feriți-vă a judeca acțiunile altuia. Judecînd pe alții, muncim în zadar; adesea ne înșelăm și păcătuim lesne; pe cînd atunci cînd ne examinăm și ne judecăm pe noi înșine, ne ocupăm întotdeauna cu folos.”

ANATOLE FRANCE

„În contextul școlar, individualitatea și creativitatea sînt mai degrabă pedepsite decît încurajate. Percepția tinerilor este că memoria și submisiunea sînt valorizate și laudate, pe cînd orice inițiativă *out of the box* sau creativă este penalizată. În fața acestei realități percepute de către elevi, aceștia au abordări polarizate: aleg fie supunerea, fie rebeliunea”, explică Dan Petre. Ca să spună opinii literare, Adrian este de părere că e nevoie de un anumit tip de limbaj. Eseurile sînt dictate în timpul orei de către profesori sau se găsesc în culegerile de comentarii. De obicei, profesorii îi pun să învețe de acolo.

Pentru examenele la limba română, la subiectele de literatură, Adrian încearcă să își adune toate ideile și să le îmbine cu ideile lui. Profesoara de limba română l-a învățat că în cele două paragrafe destinate opiniilor proprii, din orice comentariu literar, are dreptul să scrie orice, dacă este argumentat. „Nu m-am prins eu foarte bine cum ar trebui să îmi spun opinia. Ar tre-

levului în dauna memorării mecanice. Este în mod categoric o persoană corectă. Este apropiat de elevi, interactiv, încărcat cu exemple practice și, nu în ultimul rînd, cu simțul umorului”, mai menționează raportul de cercetare al Youth Monitor.

Adrian vrea să se înscrie la Facultatea de Marketing din cadrul Universității București. Este prima sa opțiune. „Chiar dacă e materia mai veche și profesorii mai prăfuiți, se face carte. În același timp, mă gîndesc la SNSPA, pentru că intru în contact cu agențiile de publicitate și contează cînd vreau să îmi găsesc loc de muncă.” I-am propus lui Adrian să își facă testul de interese de pe site-ul Pemeserie.ro. Am primit cîteva vouchere la un eveniment organizat de Samsung despre aspirațiile de carieră și potențialul noii generații. I-am trimis unul, rugîndu-l să îmi spună care sînt rezultatele. „Am profil investigativ. Și ceva cu bibliotecar... nu mă regăsesc foarte bine în ce spuneau acolo. Sau poate nu vîd eu la mine lucrurile astea. Mi-a ieșit că am latura artistică destul de bine dezvoltată. Ceea ce e bine pentru ce vreau eu să fac mai departe. Am trecut la început, la locuri de muncă dorite, *copywriter*, grafician la reviste (DTP) și organizator de evenimente.”

Pentru Adrian, cariera aleasă nu este atît de departe de interesele personale. Mulți dintre tinerii din România își aleg meseria în funcție de beneficiile materiale sau de statutul social pe care le aduce. Vocația nu este întotdeauna un criteriu în alegerile lor. „Deși ai mei mi-au sugerat, eu nu am vrut să continui ca programator. Nu mă duc în IT, zeul job-ului bine plătit prin muncă ușoară, spre care se orientează acum toată lumea.”

Laura Chilom, specialist comunicare eJobs, confirmă interesul tinerilor pentru locurile de muncă din IT: „Job-urile spre care se îndreaptă cel mai mult tinerii fac parte din industrie precum: IT (software și hardware), *customer/client service* (sînt foarte apreciați vorbitorii de limbi străine exotice), marketing, relații publice, grafică/web design, inginerie, telecomunicații, turism și vînzări. Acestea sînt totodată și cele mai bine reprezentate prin oferte de job-uri pe piață, oferindu-le astfel tinerilor posibilitatea să aleagă dintr-o paletă foarte variată. Din feedback-ul primit atît din partea candidaților, cit și din partea companiilor, am observat și noi că în rîndul tinerilor este răspîndit

„O parte dintre informațiile primite la școală sînt inutile în viața de zi cu zi.”

bui să spun despre Ion că sînt împotriva a ceea ce face. Sau că nu-mi place relația dintre Otilia și Pascalopol”, spune Adrian rîzînd. Știe că trebuie să argumenteze apartenența la genul liric, experiența de viață revine însă în discuție.

Studiul Litteris et Virtuti mai arată și că satisfacția tinerilor față de sistemul de învățămînt din România este medie. Printre motivele de supărare sînt incoerența deciziilor și lipsa de stabilitate, frecvența schimbărilor – aspecte „taxate serios” de către tineri.

Profesorii nu dau cele mai mari motive de nemulțumire. Bună parte dintre tineri spun că au cel puțin un exemplu de profesor pe care îl admiră. „E super-prietenosă, noi mereu rîdem la orele ei. Și e și serioasă, vrea să luăm 10 pe linie, chiar dacă mai facem o glumă cu ea. Nu dă note pentru prietenie, însă. Mă înțeleg bine cu ea și tot am luat un 2”, spune Adrian despre profesoara de limba română din liceu. Pentru tineri, „un profesor bun este cel care dovedește că este un bun cunoscător al materiei. În plus, ca metodă de predare și interacțiune cu elevii/studentii, acest tip de profesor pune accentul pe înțelegerea materiei și insistă pe creativitatea

fenomenul schimbării direcției urmate pînă în momentul angajării, în sensul că urmează o specializare în timpul facultății și apoi lucrează în cu totul alt domeniu. Acest lucru este posibil și pentru că acești tineri dețin un număr important de competențe (cunoștințe IT, limbi străine etc.), altele decît cele formate în perioada studiilor universitare și, pornind de la această bază, ei pot învăța/practica diverse meserii”.

Adrian mărturisește că alegerea facultății și cea a locului de muncă pe care și-l dorește nu au la bază o cercetare a pieței. Îi place să scrie mesaje, a mai scris articole pentru Societatesicultura.ro și știe să facă design grafic. I-ar plăcea să lucreze într-o agenție de publicitate. Și marketingul e interesant, căci învață și alte lucruri referitoare la vînzări. Pentru viitor, e dispus să se reorienteze și e deschis la noi oportunități.

Vera Ularu este coordonator de comunicare în cadrul FDSC.